Dosarul nr. 3-388/22

HOTĂRÂRE
În numele Legii

24 ianuarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință publică cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ultra Distribution” către Serviciul Vamal al RM privind anularea actelor administrative,

constată:

La data de 14.02.2022, reclamanta SRL „Ultra Distribution” a depus cerere de chemare în judecată către Serviciul Vamal, privind anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat următoarele. În fapt, întreprinderea "Ultra Distribution " SRL, fondată în anul 2012 este la moment unul dintre cei mai mari importatori și distribuitori naționali de echipamente electrice și electrocasnice.

Reține că, la data 19.10.2021, Biroul Vamal Centru a expediat în adresa Reclamantului o Citație de reverificare prin care a invitat Reclamantul la sediul său, în vederea informării despre rezultatele controlului ulterior, desfășurat în privința activității Reclamantului.

Susține că, la 25.10.2021, Biroul Vamal Centru a întocmit Procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale Nr. *****.

Astfel, potrivit procesului-verbal menționat, Biroul Vamal Centru a efectuat reverificarea declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor *****-2018, în vederea stabilirii corectitudinii beneficierii de către SRL „Ultra Distribution” de tratament preferențial. Evidențiază că, atenția organului vamal a fost focusată în exclusivitate pe reverificarea declarațiilor vamale în temeiul cărora întreprinderea a

importat televizoare LCD de model SKYWORTH, al căror exportator a fost compania "Union Distribution S.R.O" din Republica Cehă.

Potrivit Procesului-verbal de reverificare, Serviciul Vamal a solicitat asistență administrativă Autorității Vamale a Republicii Cehia în vederea verificării corectitudinii eliberării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR. 1 de la exportatorul "Union Distribution S.R.O".

Indică reclamantul că, în procesul-verbal se afirmă că, potrivit răspunsurilor primite de la Autoritatea Vamală a Republicii Cehia, exportatorul nu a prezentat suficiente documente justificative pentru a demonstra originea preferențială a mărfurilor.

Cu toate acestea, Biroul Vamal Centru a ajuns la concluzia că, întreprinderea SRL „Ultra Distribution" a beneficiat neîntemeiat de tratament tarifar preferențial la importul mărfurilor și acestea urmează a fi supusă taxei vamale în mărime de 10% și, adăugător, Taxei pe valoarea adăugată.

Atestă că, la 16.11.2021, Reclamantul a depus o Contestație asupra Procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale Nr. ***** din 25.10.2021.

În contestația depusă, Reclamantul a comunicat Biroului Vamal că, marfa care a făcut obiectul verificărilor de către organul vamal a fost achiziționată de către întreprinderea SRL „Ultra Distribution" de la furnizorul "Union Distribution S.R.O", în temeiul contractului nr. ***** din*****. În temeiul acestui contract, furnizorul și-a asumat angajamentul de a furniza marfa doar însoțită de tot setul de acte justificative valabile.

Așadar, imediat cum a aflat despre procedura de reverificare, la data de 25 octombrie 2021, SRL „Ultra Distribution" a expediat o Pretenție în adresa furnizorului "Union Distribution S.R.O" solicitând clarificări pe marginea situației create.

În continuare atestă că, la data de 15 noiembrie 2021, administratorul "Union Distribution S.R.O", dl. Alexandr Viazlo transmis reclamantului un răspuns prin care a confirmat că, în într-adevăr în anul 2020 compania a primit de la organele vamale locale interpelări pe marginea proveniență mărfurilor în privința cărora fusese emise 22 de Certificate de circulație EUR. 1. "Union Distribution S.R.O" a indicat că a colaborat cu organele vamale ale Republicii Cehia pe aceste întrebări și, având în vedere că ei nu primiseră mai mult nici o altă cerere de clarificare și nici nu au fost subiecții vreunui control ulterior, au considerat că documentele prezentate au fost suficiente și concludente.

Atrage atenția că, "Union Distribution S.R.O" este un mare distribuitor european, cu reprezentanțe în 15 țări ale lumii, inclusiv în țările CSI, Europa și Orientul Mijlociu. "Union Distribution S.R.O" deține dreptul de distribuire autorizată a produselor de marcă ***** și multe altele. În acest sens, este convingerea reclamantului că, nu existau premise obiective pentru pune la îndoială

veridicitatea proveniență mărfurilor livrate de către acest exportator, atât timp cât și Autoritatea Vamală a Republicii Cehia afirmă doar că nu ar fi fost prezentate suficiente documente justificative, și însăși furnizorul confirmă că a colaborat și a prezentat documente autorităților locale.

Reține în cele ce urmează că, la 18.11.2021, prin scrisoarea nr. 15804, Biroul Vamal Centru a oferit Reclamantului un răspuns totalmente evaziv și nemotivat la Contestația depusă. În esență, acest răspuns se rezumă doar la o singură frază: "Biroul vamal Centru își menține poziția expusă...".

Ulterior, la data de 14.12.2021, Reclamantul a recepționat Decizia de regularizare nr. ***** din ***** emisă de Biroul Vamal Centru, în temeiul căreia organul vamal a dispus achitarea de către SRL „Ultra Distribution" a obligațiilor vamale în sumă totală de 1 172 123,71 lei (inclusiv 378 730,10 lei cu titlu de penalități).

Comunică că, la 16.12.2021, Reclamantul a depus la Serviciul Vamal al Republicii Moldova o Cerere prealabilă împotriva Deciziei de regularizare nr. ***** din *****.

Prin scrisoarea nr. 28/11-18191 din 22.12.2021 Serviciul Vamal al RM a comunicat Reclamantului că: „dispune suspendarea executări deciziei de regularizare nr. ***** din ***** emisă de către Biroul vamal centru până la examinarea cererii prealabile...".

Iar, prin scrisoarea nr.***** din ***** Serviciul Vamal al RM a comunicat Reclamantului că: „motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererea prealabilă nu există, fapt pentru care cererea prealabilă se respinge ca neîntemeiată...".

În drept susține că, potrivit art. 29 Cod Administrativ, Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. 0 măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

Totodată, potrivit art. 6^1 din Codul Vamal al RM: „Toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se vor interpreta în favoarea plătitorului vamal".

Astfel, denotă faptul că, autoritatea publică a efectuat o investigație defectuoasă a circumstanțelor de fapt și, în rezultat, a emis un act administrativ defavorabil, care cauzează Reclamantului un prejudiciu de peste 1 milion de lei.

Atrage atenția că, Pârâții nici nu contestă faptul că răspunsurile primite de la autoritățile cehe nu sunt complete și suficient de clare. Totuși, nici o investigație suplimentară nu a fost pornită pe marginea acestui caz.

Respectiv, constată adoptarea unei decizii nemotivate și disproporționate în privința Reclamantului.

În plus, consideră că actul administrativ contestat, Decizia de regularizare, mai conține și o gravă eroare procesuală, care afectează valabilitatea întregului act. Așadar, potrivit Deciziei, temei juridic pentru emiterea acesteia a servit art. 127^{11} alin (1) lit. (a) Cod Vamal al RM.

În prezenta speță, chiar dacă se admite temeinicia acuzațiilor aduse de către organul vamal, ar urma să fie aplicată prevederea de la art. 127^{2} alin (1) lit. (a) Cod Vamal al RM - La introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal, obligația vamală apare în cazurile când mărfurile pasibile de drepturi de import sunt puse în libera circulație.

Solicită reclamanta în cererea de chemare în judecată: Anularea în tot a actului administrativ individual - Decizia de regularizare nr. ***** din ***** emisă de Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal al Republicii Moldova; Anularea în tot a Deciziei cu privire la cererea prealabilă, expusă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova în scrisoarea nr. ***** din *****.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului SRL „Ultra Distribution" a susținut cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului Serviciului Vamal, în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată pe următoarele motive de fapt și de drept.

Indică că, conform planului de activitate al Secției Control Ulterior pentru anul 2021 au fost supuse reverificării tranzacțiile de import de mărfuri al agentului economic SRL „Ultra Distribution" efectuate în baza declarațiilor vamale *****din **********, ***** din *****.*****, *****din *****.*****, ***** din **********, *****din **********, ***** din **********, *****in **********, *****din *****.*****,***** din *****, ***** din ***** ***** din *****, sub aspectul riscului de beneficiere neîntemeiată a tratamentului tarifar preferențial, codul preferinței tarifare "200".

Susține că, tematica controlului ulterior a fost verificarea corectitudinii acordării tratamentului tarifar preferențial. Au fost analizate următoarele probe documentare aferente declarațiilor vamale *****din **********, ***** din *****.*****, *****din *****.*****, ***** din **********, *****din **********, ***** din **********, *****in **********, *****din *****.*****,***** din *****, ***** din ***** ***** din *****.

Atestă că, în fapt, agentul economic SRL „Ultra Distribution" a plasat în regim vamal „import definitiv a mărfurilor străine" - „televizoare în culori cu tehnologia ecranului *****, cu valoarea în vamă totală în mărime de -

6,611,613.27 lei (valoarea facturală de 373,784.00 USD), de la exportatorul UNION DISTRIBUTION S.R.O., Republica Cehia, țara de origine Polonia.

Mărfurile menționate supra au fost declarate la subpoziția tarifară 852872400 ’’Monitoare și proiectoare, care nu încorporează un aparat de recepție de televiziune; aparate receptoare de televiziune chiar încorporând un aparat de recepție de radiodifuziune sau un aparat de înregistrare sau de reproducere a sunetului sau a imaginilor: - Aparate receptoare de televiziune chiar încorporând un aparat de recepție de radiodifuziune sau un aparat de înregistrare sau de reproducere a sunetului sau a imaginilor:------Altele: —Altele, în culori:------Alte:---------Cu tehnologia ecranului cu cristale lichide (LCD) ”

Menționează că, la momentul vămuirii, mărfurile televizoare în culori cu tehnologia ecranului *****, au beneficiat de tratament tarifar preferențial, preferința "200", fiind scutite integral de plata taxei vamale (conform Legii RM nr.172 din 25.07.2014 taxa vamală constituie 10%), în condiția prezentării a certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 nr.: *****

Explică pârâtul că, conform prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 şi ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18.07.2014) la prezentarea dovezii de origine, mărfurile importate în Republica Moldova din UE, beneficiază de tratament tarifar preferențial.

Indică că, potrivit art.19 al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, drept țară de Origine a mărfii se consideră țara în care eą a fost obținută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de lege sau de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Menționează pârâtul că, pentru confirmarea originii mărfurilor importate conform declarațiilor vamale indicate supra, organul vamal a procedat în conformitate cu prevederile art. 32 "verificarea dovezilor de origine" din Protocolul I "Definiția noțiunii de produse originare și metodele de cooperare administrativă" al Acordului de Asociere. În cadrul controlului, în temeiul art.31 şi 32, Titlul VI, din Apendicele I la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene Serviciul Vamal a solicitat asistență administrativă Autorității Vamale a Republicii Cehia privind verificarea corectitudinii eliberării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 nr.: ***** ***** de la exportatorul UNION DISTRIBUTION S.R.O., Republica Cehia.

Explică pârâtul că au fost primite răspunsurile Autorității Vamale a Republicii Cehia nr. 18213-4/2020-900000-212/JS din 26.10.2020, 30155/2021-900000-212/JS din 04.06.2021, în care este comunicat faptul că, exportatorul nu a prezentat

suficiente documente justificative pentru a demonstra originea preferențială a mărfurilor. Astfel, mărfurile de la poziția tarifară 8528 - televizoare „LCD color television receivers - *****indicate în certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 sus-menționate au fost considerate de origine nedeterminată, iar dovezile de origine din certificatele EUR. 1 nu au fost considerate conforme pentru aplicarea tratamentului preferențial, prin urmare acestea nu îndeplinesc regulile de origine potrivit prevederilor din Apendicele I la Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene confirmat prin însemnarea în cadrul verificării ulterioare, de către Autoritatea Vamală a R. Cehia, a pătrățelului al doilea din rubrica 14 a certificatelor de circulație EUR.1 supuse verificării, denumită "nesplňuje požadavky kladene na právost a správnost (viz připojene poznámky)" în traducere - "nu îndeplinește cerințele de autenticitate și regularitate Pătrățelul al doilea din dreptul sintagmei se menționează cu semnul "X" în cazul neconfirmării originii mărfurilor certificate în urma procedurii de verificare.

Subliniază că, prevederile art.23 alin.(2) din Legea cu privire la tariful vamal nr. XII I din 20.11.1997, stabilește că la introducerea mărfii pe teritoriul vamal, certificatul de origine sau declarația pe factură se prezintă în mod obligatoriu dacă țara de origine a mărfii beneficiază din partea Republicii Moldova de un regim preferențial. Totodată, art.26 alin.(3) a aceleași legi, stabilește că mărfurile a căror origine nu este stabilită cu exactitate pot fi trecute peste frontiera vamală doar cu condiția achitării taxei vamale.

Conform prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27.06.2014 și ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial nr.185-199/442 din 18.07.2014) la prezentarea dovezii de origine, mărfurile importate în Republica Moldova din UE, beneficiază de tratament tarifar preferențial

Explică că, potrivit art.19 al Legii nr.1380- XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, stabilește că, drept țară de origine a mărfii se consideră țara în care ea a fost obținută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de lege sau de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Având la bază rezultatele controlului ulterior prin reverificare, pârâtul a constatat că, SRL „Ultra Distribution", a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial la importul mărfurilor, televizoare în culori cu tehnologia ecranului ***** conform declarațiilor vamale nr.: *****din **********, ***** din *****.*****, *****din *****.*****, ***** din **********, *****din **********, ***** din **********, 2070 I 95286 din **********, *****din *****.*****,***** din *****, ***** din ***** ***** din *****, care au fost

scutite integral de plata taxei vamale, în baza certificatelor de circulație EUR. 1 nr.: ***** *****.

Pârâtul a concluzionat că, prin urmare, conform Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor a RM aprobată prin Legea RM nr. 172 din 25.07.2014, mărfurile importate în baza declarațiilor vamale supra indicate, declarate la subpoziția tarifară 852872400, sunt supuse taxei vamale în mărime de 10%. Totodată, în baza art.96 (a), art.100 Cod Fiscal nr.1163 din 24.04.1997, cu calcularea adăugător a TVA.

În drept, pârâtul și-a întemeiat poziția privind dreptul organului vamal de a efectua controlul ulterior, în temeiul art. 181^1, 202^1, 202^9 Cod Vamal, și Hotărârea de Guvern nr. 1000 din 17.10.2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale.

A indicat pârâtul prevederile art. 181^1 Cod Vamal potrivit căruia: (1) Controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta.

(2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art.127 alin.(10).

(3) Procedura de efectuare a analizei riscurilor, a planificării și realizării controlului ulterior constă dintr-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative. Controlul ulterior se realizează prin anumite forme (control general, control parțial, control repetat), proceduri (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) și metode (control total, control selectiv, control electronic).

(4) În termenul prevăzut la alin.(2), organul vamal verifică orice document, registru și evidentă referitoare la mărfurile provenite din comerțul internațional sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operațiunile menționate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deține informații în legătură cu acestea. De asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eșantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate.

(5) Se interzice efectuarea repetată a controalelor ulterioare asupra unora și acelorași impozite și taxe pentru perioada unui an bugetar care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului ulterior repetat este impusă de: a) comiterea unor erori, inclusiv procedurale în cadrul efectuării controlului ulterior, care au condus la anularea rezultatelor acestuia; b) examinarea contestațiilor depuse împotriva deciziei organului vamal sau acțiunii

colaboratorului vamal; c) reorganizarea sau lichidarea persoanei controlate; d) auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior; e) depistarea, după efectuarea controlului ulterior, a unor semne de încălcări vamale neidentificate în cadrul controlului ulterior precedent; f) constatarea elementelor constitutive ale infracțiunii de contrabandă sau ale altor infracțiuni; g) efectuarea unui control prin contrapunere. Drept temei pentru efectuarea controlului vamal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol.

(6) Controlul ulterior inițiat sau aflat în curs de inițiere urmează a fi încheiat printr-un raport dacă: a) persoana la adresa căreia a fost inițiat sau urmează a fi inițiat controlul ulterior a fost lichidată; b) persoana la adresa căreia a fost inițiat sau urmează a fi inițiat controlul ulterior nu este de găsit, iar informația de care dispune organul vamal este insuficientă şi nu permite regularizarea situației.

(7) Dacă după controlul ulterior rezultă că dispozițiile ce reglementează destinația vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, indiferent de nivelul si forma de control vamal aplicate anterior.

(8) Serviciul Vamal aprobă modelul documentului necesar regularizării situației, precum și instrucțiunile de completare ale acestui document.

(9) În cazul în care se constată apariția unei obligații vamale sau plata sumelor în plus, organul vamal încasează diferențele în minus sau restituie sumele plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

Indică pârâtul că, în conformitate cu art.127^{11} alin. (1) lit. a) Cod vamal: obligația vamală apare, atât la import cât și la export, când, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate.

În partea ce ține de competenta organului vamal în întocmirea deciziei de regularizare, menționează art. 2023 alin. (1) lit. g) Cod Vamal: potrivit căruia în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale și neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului, să emită decizie de regularizare, și Ordinul Serviciului Vamal nr. 333-0 din 31.07., MO RM Nr. 256 - 260/1250 din 29.08.2014.

De asemenea invocă, art. 127^{13}, potrivit căruia, (1) Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care servește drept dovadă apariției obligației vamale și a măsurilor de politică economică și care este obligatoriu din momentul aprobării de către conducerea organului vamal. (2) Titularul obligației vamale semnează decizia

de regularizare chiar și în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate f atacată, in caz de dezacord, in conformitate cu prevederile prezentului cod.

Specifică pârâtul că decizia de regularizare reprezintă titlul executoriu pentru veniturile bugetului de stat și produce același efect ca și declarația vamală în detaliu, referitor la încasarea sau restituirea diferențelor constatate, care se întocmește în urma unui control și în rezultatul depistării unor încălcări (art. 127 p. 7 Cod Vamal).

Consideră pârâtul că nu poate fi reținut argumentul reclamantului în ceea ce ține de temeiul juridic care a stat la baza emiterii Deciziei de regularizare nr.***** din *****. În opinia reclamantei, la caz, urma a fi aplicat temeiul art. 127^2 alin. (1) lit. (a) Cod vamal, iar organul vamal i-a aplicat prevederile art. 127^{11} alin. (1) lit. (a) Cod vamal.

Informează pârâtul că potrivit art. 127^2 Apariția obligației vamale la introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal: (1) La introducerea mărfurilor pe teritoriul vamal, obligația vamală apare in cazurile când: a) mărfurile pasibile de drepturi de import sînt puse în liberă circulație. Această normă este aplicabilă cazurilor când mărfurile puse în liberă circulație, se află sub supraveghere vamală și pînă la expirarea termenului, agentul economic intervine cu o cerere către autoritatea vamală pentru a efectua calculele drepturilor de import cu achitarea acestora.

Ceea ce ține de aplicarea prevederilor art. 127^{11}, Obligația vamală apare, atît la import cît și la export, și în următoarele cazuri: a) cînd, ulterior efectuării operațiunilor de vămuire și acordării liberului de vamă, se constată că informațiile cuprinse în declarația vamală au condus la stabilirea unei obligații vamale diminuate. Această normă este aplicabilă cazurilor când urmare controlului efectuat, se constată alte informații decît celea furnizate la momentul vămuirii.

Pârâtul specifică că, la caz, asistența Autoritatea Vamală a RM a obținut-o de la Autoritatea Vamală a Poloniei, prin scrisorile nr. 18213-4/2020-900000-212/JS din 26.10.2020, 30155/2021-900000-212/JS din 04.06.2021.

Reiterează faptul, că autoritatea vamală, conform legislației în vigoare reprezintă autoritatea care, reieșind din atribuțiile sale, exercită controlul asupra legalității importurilor în cadrul tranzacțiilor economice externe.

Examinând acțiunea depusă, analizând argumentele reclamantului SRL „Ultra Distribution" și pârâtului Serviciul Vamal, probele administrate în ansamblul și interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea reclamantului SRL „Ultra Distribution" către Serviciul Vamal privind anularea actelor administrative este întemeiată și pasibilă de admis, din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 2 alin. (1) Cod administrativ, *prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative,*

atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Potrivit art. 3 din Codul administrativ, *legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.*

Noțiunea de „act administrativ" este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77)31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, aceasta statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Potrivit prevederilor art. 18 al Codului administrativ, *interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.*

În corespundere cu art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, *fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.*

Conform art. 17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, *orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.*

În acord cu prevederile art.206 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, *o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru, anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare.*

În corespundere cu art. 208 alin. (1) Cod administrativ, *în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.*

Potrivit art.209 Cod administrativ, *acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu*

privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. Pentru acțiunea în realizare, acțiunea în constatare și acțiunea de control normativ nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

În sensul enunțat, se constată că, adresarea în instanța de contencios administrativ a fost precedată de adresarea reclamantului, cu contestație împotriva procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale (f.d.15-16).

Iar la data de 16.12.2021 reclamanta a depus cerere prealabilă împotriva deciziei de regularizare nr. ***** din ***** (f.d.30-33).

Prin răspunsul Serviciului Vamal nr. ***** din ***** cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d.37-38).

Astfel, în interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut de art.209 din Codul administrativ, reclamantul și-a realizat dreptul său la acțiune, depunând acțiunea în contencios administrativ la data de 14 februarie 2022.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată, constată că reclamantul și-a realizat dreptul său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectând procedura prealabilă, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate/de nerespectare a procedurii prealabile, nu există; circumstanțe, care impun soluționarea fondului cauzei.

A se menționa faptul că, controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justițiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ.

Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control.

Scopul primordial al instituției contenciosului administrativ presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Or, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act

administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Cu referire la competența instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ, revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani).

Astfel, acțiunea a fost depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată inter alia de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Potrivit art.17 Cod administrativ, *drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.*

În corespundere cu art.39 Cod administrativ, *controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.*

Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art.189 și art.207 alin.(1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt, din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze, în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actelor administrative: Decizia de regularizare nr. ***** din ***** emisă de Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Decizia cu privire la cererea prealabilă, expusă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova în scrisoarea nr. ***** din *****.

Din actele cauzei, cât și explicațiile date de participanții la proces, s-a constatat faptul că, în baza declarațiilor vamale nr.: *****din **********, *****

din *****.*****, *****din *****.*****, ***** din **********, *****din **********, ***** din **********, 2070 I 95286 din **********, *****din *****.*****,***** din *****, ***** din ***** ***** din *****, reclamantul SRL „Ultra Distribution” a importat în regim vamal „import definitiv a mărfurilor străine" mărfuri descrise in rubrica 31 ca „televizoare în culori cu tehnologia ecranului *****", cu valoarea în vamă totală în mărime de – 6611613,27 lei, de la exportatorul UNION DISTRIBUTION S.R.O., Republica Cehia, țara de origine Polonia.

Mărfurile menționate supra au beneficiat la momentul vămuirii de tratament tarifar preferențial, preferința "200", fiind scutite integral de plata taxei vamale, în temeiul prezentării certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 nr.: *****

La data de 25.10.2021, de către Biroul Vamal Centru, Secția control ulterior, a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. ***** din 25.10.2021 (f.d.10-13).

Manifestând dezacordul cu procesul-verbal menționat supra, reclamantul SRL „Ultra Distribution”, la data de 16.11.2021 a depus o contestație împotriva procesului-verbal, care a fost înregistrată la Biroul Vamal Centru cu nr. 20039 din 16.11.2021, fapt confirmat în scrisoarea de răspuns a Biroului Vamal Centru nr. 15804 din 18.11.2021 emisă pe marginea contestației reclamantului (f.d. 15-16; f.d. 17-19).

În contestația depusă, reclamantul a adus la cunoștința Biroului Vamal Centru, inter alia că, la data de 25.10.2021, SRL „Ultra Distribution” a expediat o pretenție în adresa furnizorului UNION DISTRIBUTION S.R.O. solicitând clarificări pe marginea situației create. A indicat reclamantul că, la data de 15.11.2021, administratorul UNION DISTRIBUTION S.R.O. a transmis un răspuns prin care a confirmat că, în într-adevăr în anul 2020 compania sa a primit de la organele vamale locale interpelări pe marginea provenienței mărfurilor în privința cărora fusese emise 22 de Certificate de circulație EUR. 1, iar UNION DISTRIBUTION S.R.O. a confirmat că a colaborat cu organele vamale ale Republicii Cehia pe aceste întrebări și, având în vedere că ei nu primiseră mai mult nici o altă cerere de clarificare și nici nu au fost subiecții vre-unui control ulterior, au considerat că documentele prezentate au fost suficiente și concludente.

A solicitat reclamantul prin contestația depusă:

-Anularea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale Nr. ***** din 25.10.2021;

-Neemiterea Deciziei de regularizare în privința SRL „Ultra Distribution” până la clarificarea tuturor circumstanțelor expuse în contestație și până la înlăturarea tuturor viciilor de procedură;

-Înaintarea în mod repetat Autorității Vamale a Republicii Cehia a unei cereri de asistență administrativă, în vederea concretizării datelor care au fost prezentate

de către furnizorul UNION DISTRIBUTION S.R.O. și pentru solicitarea repetată a datelor care nu au fost prezentate.

Suplimentar, a solicitat reclamantul:

-Expedierea unei copii a demersului expediat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova în adresa Autorității Vamale a Republicii Cehia;

-Expedierea unei copii a răspunsurilor din 26.10.2020 și 04.06.2021 expediate Serviciului Vamal al RM de către Autoritatea Vamală a Republicii Cehia.

Prin răspunsul nr. 15804 din 18.11.2021 Biroul Vamal Centru a indicat că își menține poziția expusă în documentul ce consemnează rezultatele controlului de către Secția control ulterior (f.d. 17-19).

Prin scrisoarea nr. 28/24 16522 din 30.11.2021, Biroul Vamal Centru, Secția control ulterior, a expediat reclamantului SRL „Ultra Distribution" un exemplar al Deciziei de regularizare nr. ***** din ***** emisă în baza Procesului-verbal de reverificare vamale nr. ***** din 25.10.2021 (f.d. 22-29).

Potrivit pct. 6 din Decizia de regularizare nr. ***** din *****, suma totală a obligației vamale calculată spre încasare constituie: cuantum 793393,61 lei, penalitate 378730,10 lei, iar în total: 1172123,71 lei.

La data de 16.12.2021, cu nr. de intrare 35853 a fost înregistrată Cererea prealabilă a reclamantului, prin care acesta a solicitat:

-Suspendarea Executării Deciziei De Regularizare nr. ***** din ***** emisă de Biroul Vamal Centru până la soluționarea definitivă a prezentei cauze;

-Anularea integrală a deciziei de regularizare nr. ***** din ***** emisă de Biroul Vamal Centru.

Tot prin cererea prealabilă reclamantul a solicitat suplimentar, în cadrul procedurii administrative:

-Să fie comunicat motivul refuzului de a solicita în mod repetat asistența administrativă a Autorității Vamale a Republicii Cehia;

-Să fie înaintată în mod repetat Autorității Vamale a Republicii Cehia o cerere de asistență administrativă, în vederea concretizării datelor care au fost prezentate de către furnizorul UNION DISTRIBUTION S.R.O. și în vederea solicitării repetate a datelor care nu au fost prezentate.

-Să fie expediată o copie a demersului transmis de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova în adresa Autorității Vamale a Republicii Cehia;

-Să fie expediată o copie a răspunsului din 04.06.2021 transmis Serviciului Vamal al RM de către Autoritatea Vamală a Republicii Cehia;

-Să fie comunicat ce autoritate competentă a efectuat traducerea documentelor interpelate conform pct. 6 și 7 și să fie expediată o copie a acestor traduceri (conform art. 26 din Codul Administrativ al RM) (f.d. 30-33).

Prin scrisoarea Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-18191 din 22.12.2021 a fost informat SRL „Ultra Distribution" despre suspendarea executării deciziei de

regularizare până la examinarea cererii prealabile și luare unei decizii definitive asupra cererii prealabile (f.d. 35).

Prin scrisoarea Serviciului Vamal al RM nr. 28/11-506 din 13.01.2022 a fost informat SRL „Ultra Distribution" despre prelungirea termenului de examinare a cererii prealabile cu 30 de zile din data expirării termenului inițial (f.d. 36).

Prin răspunsul Serviciului Vamal al RM nr. 28/11.2069 din ***** s-a indicat că acțiunile funcționarilor vamali au fost în strictă conformitate cu prevederile legale, iar motive pentru satisfacerea cerințelor invocate în cererea prealabilă nu există, fapt pentru care cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 37).

Analizând legalitatea actelor și acțiunilor contestate, instanța de judecată va reține următoarele.

La baza statului de drept, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității. Instanța notează că, legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare, care stabilesc condiții privind adoptarea sau emiterea lor.

Importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal și pentru autoritățile publice și private. În măsura în care legalitatea vizează actele autorităților publice, exigența este ca acestea să acționeze în strictă conformitate cu actele legislative, în limita atribuțiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii reglementate de lege.

Astfel, instanța de judecată reține că, la examinarea cererii în anulare, legalitatea unui act administrativ urmează a fi examinată prin prisma triplului test al legalității, care verifică dacă actul contestat a fost emis cu respectarea competenței, a procedurii prevăzute de lege și dacă este legal în fond.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, *autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.*

Conform art. 85 alin. (3) Cod Administrativ, *autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.*

Potrivit art. 87 alin. (1) Cod Administrativ, *autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt. În special ea poate: a) să solicite informații de tot felul; b) să audieze participanți, martori și experți/specialiști sau să solicite declarații scrise din partea acestora; c) să solicite acte și dosare; d) prin sesizarea directă a lucrurilor, să își creeze propria impresie despre un caz sau despre situația de la fața locului (cercetarea probei la fața locului).*

În acord cu prevederile art. 127^{13} Cod vamal (în redacția în vigoare la data desfășurării procedurii administrative), *Decizia de regularizare reprezintă un document de o formă stabilită de Serviciul Vamal, întocmit de organele vamale, care serveşte drept dovadă a apariţiei şi/sau anulării obligaţiei vamale, a restituirii drepturilor de import sau de export plătite ori percepute în plus şi a măsurilor de politică economică şi care este executoriu din momentul aducerii acesteia la cunoştinţă plătitorului vamal.*

(2) Titularul obligaţiei vamale semnează decizia de regularizare chiar şi în caz de dezacord. Decizia de regularizare poate fi atacată, în caz de dezacord, în conformitate cu prevederile prezentului cod.

Potrivit pct. 2 din Regulamentul cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17.10.2018 (în formula în vigoare la data desfășurării controlului), *activitatea de control ulterior se organizează şi se desfăşoară în baza politicii de control anuale şi a planurilor anuale de control, realizate în urma aplicării studiilor de analiză a riscurilor şi aprobate de conducerea Serviciului Vamal, precum şi în baza controalelor inopinate.*

În corespundere cu pct. 25 din Regulamentul cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17.10.2018 (în formula în vigoare la data desfășurării controlului), *activitatea de control ulterior se va realiza în baza a două planuri: planul de control ulterior prin audit postvămuire şi planul de control ulterior prin reverificarea declaraţiilor vamale.*

Potrivit prevederilor pct. 28 din Regulamentul cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17.10.2018 (în formula în vigoare la data desfășurării controlului), *Planul de control stabileşte numărul exact de controale ulterioare planificate asupra unui număr prestabilit de persoane pe parcursul unui an calendaristic. Numărul persoanelor incluse în planul de control se raportează obligatoriu la suma controalelor posibile și durata totală a acestora pe parcursul întregului an, precum și la resursele umane și tehnologice disponibile.*

În cadrul examinării cauzei, cu certitudine s-a constatat faptul inițierii din oficiu, de către autoritatea publică pârâtă, a controlului ulterior în privința reclamantului SRL „Ultra Distribution” și anume pentru stabilirea corectitudinii beneficierii de tratament tarifar preferențial, pentru importurile efectuate în perioada anilor *****-2018.

În același timp, instanța de judecată reține faptul că, în conformitate cu art. 69 alin. (1) și (2) Cod administrativ, *procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră*

inițiată din momentul depunerii cererii. În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

Potrivit prevederilor art. 70 alin. (1) și (2) Cod administrativ, *dacă inițiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanții despre aceasta în decursul unui termen rezonabil. Dacă inițiază o procedură administrativă la cerere și la procedură participă și alte persoane, autoritatea publică îi informează în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată.*

Instanța de judecată menționează faptul că, atât la actele cauzei de contencios administrativ, cât și actele dosarului administrativ, nu au fost anexate probe, înscrisuri, care ar reflecta informarea reclamantului despre controlul început în privința acestuia.

Astfel, contrar art. 69, art. 70 Cod administrativ, Biroul vamal Centru nu a înștiințat reclamantul SRL „Ultra Distribution" despre inițierea procedurii administrative privind efectuarea controlului ulterior, acesta fiind lipsit de posibilitatea de a da explicații, a prezenta acte suplimentare pentru stabilirea stării de fapt.

Totodată, instanța reține că, potrivit Raportului Serviciului Vamal, Departamentul antifraudă și conformare, Direcția analiza riscurilor, nr. 4042 din 16.07.2021 au fost comunicate rezultatele înregistrate urmare a recepționării demersului DVVCOM datat cu data de 02.07.2021, pentru inițierea procedurii de verificare ulterioară a certificatelor de circulație a mărfurilor Eur. 1 eliberate de Autoritatea Vamală a Cehiei în numele exportatorului UNION DISTRIBUTION S.R.O. (f.d. 124-125 dosar administrativ).

Conform art. 202^1 alin. (13) din Codul vamal, *efectuarea auditului postvămuire se aduce la cunoştinţa persoanei auditate cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de data iniţierii controlului, conform procedurii stabilite de Guvern, cu excepţia controlului inopinat.*

În aceeași ordine de idei, conform art. 202^2 alin. (4) Cod vamal*, persoana controlată are dreptul: a) să solicite obţinerea, pe parcursul controlului ulterior prin audit postvămuire, a informaţiilor despre faptele şi circumstanţele stabilite, cu respectarea legislaţiei în vigoare; b) să beneficieze de o atitudine corectă şi imparţială din partea organelor vamale la efectuarea controlului ulterior; c) să prezinte organului vamal explicaţii referitoare la obiectul controlului ulterior; d) să conteste, în modul stabilit de legislaţie, deciziile, acţiunile sau inacţiunile organelor vamale şi ale colaboratorilor vamali; e) să prezinte organului vamal informaţii, date, documente sub orice formă care confirmă corectitudinea calculării şi achitării drepturilor de import; f)* ***să fie informat, cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de iniţierea controlului ulterior prin audit postvămuire (cu excepţia auditului postvămuire inopinat), printr-un aviz de audit postvămuire, al***

cărui model este stabilit de Serviciul Vamal*; g) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislaţie.*

Potrivit art.94 alin.(1) din Codul administrativ, *înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil,* ***participantul are dreptul să fie audiat*** *în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis.*

A se menționa că, normele legale mai sus-indicate stabilesc expres obligativitatea autorității publice de a asigura informarea reclamantului și prevăd condițiile participării în procedura administrativă a persoanelor ale căror drepturi și interese sunt sau pot fi lezate, cu acordarea dreptului acestora de a fi audiați.

La caz, Biroul Vamal Centru, a inițiat procedura administrativă și a emis procesul – verbal de reverificare a declarațiilor vamale, fără a informa reclamantul despre dreptul acestuia de intervenire în procedura administrativă și fără a-l audia pe marginea circumstanțelor care prezintă relevanță, până la aplicarea în privința acestuia a măsurii de sancționare prin emiterea actului administrativ individual defavorabil.

Or, dreptul persoanei de a fi audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis, este stabilit expres de lege și tot legea stabilește că Biroul Vamal Centru urmează să-și exercite atribuțiile în condițiile legii.

Suplimentar, instanța reține că, atât prin contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la reverificare, cât și prin cererea prealabilă depusă împotriva deciziei de regularizare, reclamantul a comunicat autorității publice corespondența cu reprezentantul furnizorului UNION DISTRIBUTION S.R.O. care a confirmat recepționarea demersului de la autoritățile vamale cehe și prezentarea informațiilor solicitate. Reclamantul în repetate rânduri a atenționat pârâtul despre faptul că răspunsul primit de la autoritățile vamale cehe, privind insuficiența documente justificative prezentate, este neclar și necesitată o concretizare suplimentară. Totodată, solicitările reclamantului de obținere a unui răspuns mai explicit au fost în mod nejustificat respinse de către autoritatea publică.

Drept urmare, instanța de judecată concluzionează că procedura administrativă a fost viciată, iar actul administrativ individual contestat – procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. ***** din 25.10.2021 a fost emis cu încălcarea normelor de drept care reglementează procedura de emitere a actelor administrative, ceea ce constituie temei nulitate a acestuia și a tuturor actelor ce au fost emise ulterior.

Cu privire la aspectul material al actelor contestate instanța de judecată reține că, temeiul pentru care a fost impusă plata suplimentară a taxelor vamale și a

penalităților, este aprecierea, de către organul vamal a răspunsurilor primite de la Autoritatea Vamală a Republicii Cehia nr. 18213-4/2020-900000-212/JS din 26.10.2020, 30155/2021-900000-212/JS din 04.06.2021, în care este comunicat faptul că, exportatorul nu a prezentat suficiente documente justificative pentru a demonstra originea preferențială a mărfurilor.

În acest sens, se reține că, potrivit prevederilor Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014 (Monitorul Oficial nr. 185-199/442 din 18.07.2014), *la prezentarea dovezii de origine, mărfurile importate în Republica Moldova din Uniunea Europeană, beneficiază de tratament tarifar preferențial.*

Regulile de origine aplicabile în cadrul Acordului sus-menționat sunt cele prevăzute de Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale paneuro-mediteraneene, la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 111 din 28.05.2015.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Anexa nr. 1 la Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene din 09.12.2009, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 111 din 28.05.2015, *atunci când sunt importate în alte părți contractante, produsele originare din una din părțile contractante beneficiază de dispozițiile acordurilor relevante prin prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine: un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1, al cărui model este prezentat în anexa III* a. În corespundere cu art. 16 alin. (1) din Anexa nr. 1 la Convenție, *certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED se eliberează de către autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare la cererea scrisă a exportatorului sau, sub responsabilitatea acestuia, a reprezentantului său autorizat.*

Instanța reține că, conform art. 31 din Anexa nr. 1 la Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene din 09.12.2009, *autoritățile vamale ale părților contractante își transmit reciproc, prin intermediul Comisiei Europene, specimene ale ștampilelor utilizate în birourile lor vamale pentru emiterea certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 și EUR-MED, precum și adresele autorităților vamale responsabile pentru verificarea certificatelor, a declarațiilor de origine și a declarațiilor de origine EUR-MED. Pentru a garanta o aplicare corectă a prezentei convenții, părțile contractante își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, la verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 și EUR-MED, a declarațiilor de origine și a declarațiilor de origine EURMED, precum și a exactității informațiilor furnizate în aceste documente.*

În conformitate cu prevederile art. 32 din Anexa nr. 1 la Convenția Regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene din 09.12.2009, *verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau de fiecare dată când autoritățile vamale ale părții contractante importatoare au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul originar al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiții ale prezentei convenții. În scopul punerii în aplicare a dispozițiilor alineatului (1), autoritățile vamale ale părții contractante importatoare înapoiază certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 sau EUR-MED și factura, dacă a fost prezentată, declarația de origine sau declarația de origine EUR-MED sau o copie a acestor documente autorităților vamale din partea contractantă exportatoare, indicând, după caz, motivele pentru care solicită verificarea. În sprijinul cererii de verificare trebuie furnizate orice documente și informații obținute care sugerează că declarațiile făcute pe dovada de origine sunt inexacte. Verificarea este efectuată de autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare. În acest sens, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar. În cazul în care decid să suspende acordarea tratamentului preferențial produselor în cauză până la obținerea rezultatelor verificării, autoritățile vamale din partea contractantă importatoare acordă importatorului liberul de vamă pentru produsele respective, sub rezerva oricăror măsuri de precauție considerate necesare. Autoritățile vamale care solicită verificarea sunt informate în cel mai scurt timp cu privire la rezultatele acesteia.* ***Rezultatele trebuie să indice clar*** *dacă documentele sunt autentice și dacă produsele în cauză pot fi considerate produse originare din una dintre părțile contractante și îndeplinesc celelalte condiții ale prezentei convenții.*

După cum rezultă din materialele cauzei, SRL „Ultra Distribution" a beneficiat neîntemeiat de tratamentul tarifar preferențial la importul mărfurilor, televizoare în culori cu tehnologia ecranului *****, care au fost scutite de plata taxei vamale, în baza certificatelor de circulație EUR. 1 nr.: ***** *****, pentru mărfurile exportate de către UNION DISTRIBUTION S.R.O., Republica Cehia.

Având în vedere constatările expuse supra, instanța conchide că, reclamantul a îndeplinit cerințele prevăzute la art. art. 15 din Apendicele (Anexa) I la Convenția PEM, prezentând certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 în vederea beneficierii de regim preferențial.

Instanța constată că autoritatea publică nu a fost făcută dovada prezenței nici unei îndoieli rezonabile referitor la corectitudinea tratamentului preferențial acordat, iar neinformarea în termenul prevăzut de lege a reclamantului despre inițierea procedurii de control ulterior și ignorarea solicitărilor reclamantului de clarificare a circumstanțelor emiterii certificatelor de circulație a mărfurilor denotă

o viciere gravă a procedurii administrative, care urmează a fi interpretată în favoarea plătitorului vamal, prin prisma art. 6^1 din Codul vamal.

Cu privire la trimiterile autorității publice la informația parvenită de la autoritatea vamală cehă, instanța menționează faptul că, acestea nu conțin explicații sau circumstanțe ce au dus autoritatea la concluzia enunțată. Or, faptul că răspunsul provine de la o autoritate străină nu-i acordă în mod imperativ corectitudine poziției reflectate, fără o apreciere a temeiurilor și motivelor pentru care au fost emise.

Respectiv, simpla trimitere la răspunsurile vizate, rupte din context și în afara situației concrete a reclamantului, nu poate constitui un argument suficient pentru a concluziona că marfa importată nu poate beneficia de tratament preferențial.

În aceeași ordine de idei, se reține că, potrivit art. 22 alin. (1) Cod administrativ, *autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.*

Potrivit art. 19 alin. (1) din Legea nr. 1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la data importului vehiculelor și desfășurării procedurii administrative), *drept ţară de origine a mărfii se consideră ţara în care ea a fost obţinută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de prezenta lege şi de acordurile internaţionale la care Republica Moldova este parte.*

Conform prevederilor art. 202^2 Cod vamal, *reverificarea declaraţiei vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior şi constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii şi caracterului complet al informaţiilor furnizate într-o declaraţie vamală, precum şi a existenţei şi conformităţii documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinaţie vamală, a altor documente aferente operaţiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuţii de administrare fiscală sau alte instituţii şi persoane. Reverificarea declaraţiei vamale se efectuează de către organele vamale conform procedurii stabilite de Guvern. În procesul efectuării reverificării declaraţiei vamale, organele vamale pot utiliza informaţii şi date inclusiv din bazele de date automatizate şi programele informaţionale de administrare a riscurilor. Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (5), controlul ulterior prin reverificare a declaraţiei vamale se efectuează fără întocmirea procesului-verbal de reverificare. În cazul depistării unor erori şi/sau divergenţe între informaţiile din declaraţiile vamale şi cele din documentele verificate, ce conduc la apariţia, modificarea şi/sau anularea obligaţiei vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de reverificare a declaraţiilor vamale.*

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, Biroul Vamal Centru, în cadrul reverificării declarației vamale, urma să utilizeze informaţiile şi datele disponibile, după care putea fi identificată țara de origine a televizoarelor *****, importate de către reclamant, inclusiv prin interpelarea de la acesta din urmă a certificatelor de producere eliberate de producător și a oricăror alte date, care ar putea să confirme originea mărfurilor.

Instanța reține și faptul că autoritatea publică nu s-a expus cu probe pertinente și admisibile din care ar rezulta că mărfurile importate de către reclamant nu ar urma să beneficieze de tratament preferențial.

A se menționa că atât în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. ***** din 25.10.2021 întocmit de Biroul Vamal Centru, cât și în decizia de regularizare a Serviciului Vamal al RM nr. ***** din ***** nu este cert indicat faptul că, reclamantul ar fi prezentat careva date sau acte neautentice, ce ar fi dus la aplicarea eronată a tarifului preferențial, or, autoritatea vamală nu a explicat care este îndoiala rezonabilă apărută referitor la determinarea autenticității documentelor prezentate de reclamant, sau care este informația lipsă care nu permite de determina originea reală a mărfurilor, și impune refuzul dreptului la preferințe.

La caz, concluzia autorității se bazează doar pe răspunsul unei alte autorități străine, care însă nu este inechivoc, ci impune necesitatea efectuării unor investigații suplimentare pentru stabilirea tuturor circumstanțelor ce au dus la crearea situației de incertitudine privind aplicarea sau nu a tarifului preferențial, precum și a motivelor pentru care autoritatea cehă a considerat informațiile insuficiente.

Conform art. 118 alin. (1) – (3) Cod administrativ, *motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.*

Apreciind actele administrative contestate, prin prisma normelor de drept enunțate supra, instanța de judecată reține că, autoritatea publică pârâtă a omis de motiva cu suficientă claritate și temeinicie actele emise, or, nu au fost efectuate în deplină măsură investigațiile necesare, nu a fost informat reclamantul despre control și nici nu a fost audiată opinia acestuia, anterior emiterii procesului – verbal de reverificare a declarațiilor vamale, condiții expres expuse atât în art. 118 Cod Administrativ, cât și normele legale citate supra.

Drept urmare, instanța de judecată va concluziona și în privința nerespectării de către Biroul Vamal Centru, a prevederilor art. 31 Cod administrativ, conform căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

La rândul său, art. 29 din Codul administrativ prevede că, *orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.*

Instanța menționează că, proporționalitatea actului administrativ individual, constă în obligația autorităților publice de a nu interveni în drepturile justițiabilului, decât într-un mod armonios și echilibrat și doar atunci când o cere interesul publice, fără a atinge substanța dreptului subiectiv. Ingerințele în drepturile omului prin acțiune administrativă nu este exclusă, însă ea trebuie să urmărească un scop legitim, fiind necesară și rezonabilă.

Astfel, proporționalitatea este un element obligatoriu al principiului legalității acțiunii administrative. Controlul judecătoresc efectiv realizat prin acțiunea în contencios administrativ obligă judecătorul să verifice respectarea acestei axiome juridice de către autoritățile publice, atunci când se relaționează cu cetățeanul prin acțiunea administrativă. Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

O măsură este potrivită numai dacă poate atinge scopul dorit și este necesară numai dacă nu este disponibil un alt mijloc la fel de adecvat care să nu interfereze cu drepturile persoanei în cauză. Încălcarea principiului proporționalității duce la nelegalitatea actului administrativ individual și nu poate fi înlăturată.

La caz, impunerea unor taxe vamale majorate a reclamantului SRL „Ultra Distribution” peste 4 ani de la importul mărfurilor, când actele prezentate inițial au fost acceptate de organul vamal fără a fi constatate careva încălcări, constituie o ingerință nerezonabilă și disproporțională cu scopul urmărit de lege.

Or, organul vamal, la emiterea actelor administrative nu a respectat principiul proporționalității, deoarece, măsura întreprinsă de organul vamal nu este rezonabilă, ingerința produsă este disproporțională în raport cu scopul urmărit, reclamantul fiind vătămat în dreptul său, inclusiv de a desfășura activitate economică.

În conformitate cu prevederile art. 288 alin. (1) al Codului administrativ, *actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui.*

Având în vedere cele menționate supra, instanța de judecată ajunge la concluzia privind nulitatea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. ***** din 25.10.2021 întocmit de Biroul Vamal Centru și, în consecință, anulează decizia de regularizare a Serviciului Vamal al RM nr. ***** din ***** ca fiind ilegală, precum și decizia cu privire la cererea prealabilă, expusă de Serviciul Vamal al RM în scrisoarea nr. ***** din *****.

Din considerentele expuse supra, instanța conchide asupra necesității admiterii acțiunii depuse de SRL „Ultra Distribution" către Serviciul Vamal, cu anularea deciziei de regularizare a Serviciului Vamal al RM nr. ***** din ***** ca fiind ilegală, precum și decizia cu privire la cererea prealabilă, expusă de Serviciul Vamal al RM în scrisoarea nr. ***** din *****.

În conformitate cu art. 224 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri, în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.*

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. a), Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ultra Distribution" către Serviciul Vamal, privind anularea actelor administrative, se admite.

Se anulează Decizia de regularizare nr. ***** din ***** emisă de Serviciul Vamal, ca fiind ilegală.

Se anulează răspunsul Serviciului Vamal nr. ***** din ***** emis pe marginea cererii prealabile, ca fiind ilegal.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu